

EFE

EFE

Vicent González Lizondo encaixa les mans de Rita Barberà i d'Eduardo Zaplana els anys 1991 i 1995, respectivament. El suport d'Unió Valenciana va ser

Feria setmanes que Francisco Camps patia de valent per culpa d'una hèrnia discal. Benvolguda malaltia, però, perquè li ha permès d'empetitir encara més la seua agenda de carrer, ja prou esquifida per la por de ser esbronat o titllat de corrupte.

Dilluns 11 d'abril, 36 hores abans de passar pel quiròfan, el president valencià va traslladar-se amb la seua furgoneta oficial —que ha fet servir per culpa de la malaltia i que sembla més pròpia d'una funerària o d'un equip d'atestats— fins a l'ermita de Sant Jordi, aixecada l'any 1631 al Puig (Horta) en commemoració de la batalla que precedí la conquesta de València per part del rei Jaume I. Allà, a recer de la història, el cap del Consell va assistir a la festa que el seu partit li havia organitzat per tal d'animar-lo. Un "Acte en defensa de les tradicions valencianes" literalment, que era la versió casolana de l'arca de Noè. Una mena de salvació contra el diluvi que assota Camps.

S'hi van aplegar els pilotaires Álvaro i Sarasol II, representants d'Apaval (Associació de Paranyers Valencians), de les pirotècnies Caballer, Hermanos Caballer i Gori, de la Federació de Penyes Taurines de Bous al Carrer, de l'Associació en Defensa de les Tradicions de Bous al Barrer de la Comunitat Valenciana, de la Federació de Colombicultura de la Co-

Una hèrnia crònica operada amb èxit

El PP ha engolit definitivament Unió Valenciana, el partit regionalista que li va permetre d'accedir al consistori de València, el 1991, i al Consell, el 1995. És la unió de la desunió, el guariment d'una hèrnia que va migpartir la dreta valenciana.

munitat Valenciana, de la Federació de Bandes de Música, de l'associació que vetlla per la difusió de la Festa de la Mare de Déu de la Salut de Algemesí, de la Federació de les Fogueres de Sant Joan, dels Amics del Corpus, de la Federació de Folklore de la Comunitat Valenciana, de la Unió Nacional d'Entitats Festeres de Moros i Cristians, de l'Escola Autònoma de Jocs Tradicionals, dels Aurores de la Vega Baja, de la Junta de Festes de Castelló, de la Gestora de Gaiates, de la Junta Central Fallera, de la Junta Central Vicentina, de la Federació de Cors de la Comunitat Valenciana, del Tribunal de les Aigües, del Gremi d'Artistes Fallers, de l'Associació de Vestidors de la Mare de Déu dels Desemparats, del Museu Escolar de Puçol i de la Fundació Jaume II el Just, l'objectiu de la qual és recuperar, potenciar i divulgar el patrimoni històric valencià, especialment el monestir de Santa Maria de la Valldigna.

EL TEMPS

clau en l'accés del PP al poder. A la dreta, Camps agraeix a l'actual líder regionalista, José Manuel Miralles, que UV haja demanat el vot pels populars.

Un recinte cistercenc molt valuós que Camps ja va incloure a la reforma estatutària del 2006, en concret a l'article 57: "El Reial Monestir de Santa Maria de la Valldigna és temple espiritual, històric i cultural de l'antic Regne de València, i és, igualment, símbol de la grandesa del Poble Valencià reconegut com a Nacionalitat Històrica. La Generalitat recuperarà, restaurarà i conservarà el monestir i en protegirà l'entorn paisatgístic. Una Llei de Les Corts determinarà el destí i utilització del Reial Monestir de Santa Maria de la Valldigna com a punt d'encontre de tots els valencians i com a centre d'investigació i estudi per a recuperar la història de la Comunitat Valenciana." A l'acte del Puig, un altre indret simbòlic com pocs, Camps ha promès que, en cas de victòria electoral, farà del monestir en qüestió un "centre de referència de la cultura valenciana".

Tot plegat, doncs, tan místic i emotiu com la cirereta del pastís que s'hi servia: l'encaixada de mans entre Camps i José Manuel Miralles mitjançant la qual aquest últim, president del partit regionalista Unió Valenciana (UV), ha recomanat de votar el PP als comicis del 22 de maig. No és cap coalició formal, ni tan sols la inclusió com a independents de diversos noms d'UV. És, segons que ha anunciat Miralles, una decisió presa

"per culpa de la crisi". No va especificar quina crisi en concret, si l'econòmica o la política, però el fet és que aquesta retirada de la contesa electoral no ha sorprès ningú. Ja feia temps que les sinergies entre totes dues formacions eren òbvies.

Engolits, fins al moll de l'ós. Quan el secessionista –lingüísticament parlant– Vicente González Lizondo va elevar a l'alcaldia de València Rita Barberà (1991) i a la presidència de la Generalitat Eduardo Zaplana (1995), no va fer sinó cavar el clot en què ara ha caigut mort el partit que ell mateix va fundar l'estiu del 1982. Un partit producte de la *batalla de València* i, com a tal, exponent d'una dreta autòctona gens il·lustrada i fortament anticatalana.

Una de les dues cames que sostingué el conservadorisme valencià quan els socialistes ho governaven gairebé tot, la que va permetre de foragitar el PSPV-PSOE i la que de seguida va començar a patir artrosi. Perquè Barberà i Zaplana van mutar en Cruella de Vil i Dràcula, respectivament, xuclant els centenars de milers de vots que el populisme demagògic i inculte de Lizondo havia arrossegat cap a UV. En realitat, la mort de la formació regionalista, la fagocitació per part del PP, era anunciada des del dia que va nàixer. Tan bon punt la febrada anti-

catalanista va afluir una mica, i d'això ja fa uns quants lustres, el globus UV va perdre l'aire que el mantenia viu.

Des de l'any 1987, que Unió Valenciana compareixia als comicis autonòmics de manera ininterrompuda. Serà la primera ocasió en què no ho farà, per bé que el camp erm en què s'havia convertit no donarà una collita tan abundosa com Camps podria pensar. Pesa molt més, de fet, la confirmació absoluta que, al centre-dreta valencià, no hi ha cap més projecte viable sinó el del PPCV. El 2007, menys d'un valencià de cada cent va votar UV.

Molt enrere queda l'època daurada del partit regionalista, els grans resultats recollits entre els anys 1987 i 1997, quan Lizondo capitanejà una nau potent i fou primer tinent d'alcalde del cap i casal, diputat al Congrés espanyol i, en última instància, president de les Corts. Unió Valenciana arribà a tenir tres consellers als dos primers executius de Zaplana.

La sagnia ha estat notable. Tant fa que analitzem les dades del consistori com les de les Corts. A València, el 1991, el PP va obtenir 95.000 vots, i UV, 80.000. El 2007, els populars van enfilem-se als 235.000, i els regionalistes, amb prou feines si van superar els 3.000. El cens tan sols va ampliar-se de 17.000 persones. Pel que respecta a les eleccions a la

Hèctor Villalba –dreta– i José María Chiquillo –amb ulleres– conversen al congrés d’UV del 1999, quan el segon va rellevar el primer a la presidència. Ni l’un ni l’altre ja no formen part del partit.

Generalitat Valenciana, UV ha passat de tenir un 9% el 1987, un 10,5% el 1991 i un 7% el 1995 al minso 0,9% del 2007.

El moment clau de la història d’Unió Valenciana, però, va esdevenir-se abans i tot del seu auge. Era l’any 1988 i el batlle de València, Ricard Pérez Casado, havia dimitit en disconformitat amb la direcció del partit i amb el Consell; és a dir, per discrepàncies serioses amb Joan Lerma. Al plenari en què es va escollir el successor, UV va presentar l’opció de González Lizondo, a què Aliança Popular, l’embrió del PP, va donar suport: encara que ambdues formacions disposaven de set regidors, els regionalistes els havien superat d’un punt percentual, 20 a 19, als comicis del 1987. Els quatre escons del CDS, però, van inclinar la balança cap al centre-esquerra, i Clementina Ródenas fou proclamada alcaldessa. En cas que Lizondo s’haguera erigit en el nou alcalde, la seua projecció fins i tot s’hauria multiplicat.

Perquè –cal no oblidar-ho– Lizondo ja ho era molt, de conegut. Les seues expectatives electorals amb vista als comicis municipals eren tan grans que Rita Barberà es negava en redó a ser la candidata del PP. Ella anhelava liderar la candidatura a la Generalitat, un privilegi reservat a Pedro Agramunt, president del partit que provenia de la patronal valenciana. Barberà, amb llàgrimes als ulls, va haver d’assumir que mai no lideraria la llista del seu partit a la Generalitat

–ara, prop de 25 anys després, ho ha tingut a l’abast i hi ha respost amb un no– i va resignar-se a ser la número u local. El 1991, contra allò que s’esperava, va superar en vots Lizondo –25,7% a 21,5%– i, amb el suport d’aquest, va agafar una vara de comandament que de moment no pensa cedir a ningú més.

Val a dir, sig com siga, que la penetració electoral d’UV era molt més modesta a les circumscripcions de Castelló i –sobretot– d’Alacant. Les dades tan òptimes de la província de València no trobaven suport en comarques on el discurs anticatalanista tenia pocs compradors potencials. A les alacantines, per exemple, mai no va ultrapassar l’1,8%, i al moment culminant del partit, el 1991, aquest percentatge va ser encara més ínfim a la ciutat d’Alacant (0,6%). A Castelló de la Plana, aquell mateix any, el resultat municipal no va superar el 3%. Unes dades pobres que el 2007, això sí, van generalitzar-se de cap a cap del país: UV no va presentar-se a Alacant i va reunir un escàs 0,4% a la

La penetració d’UV a València sempre fou molt superior a la de Castelló i Alacant

capital de la Plana i un 0,8% encara més cridaner al cap i casal. Dels 335 regidors que la formació havia obtingut el 1991 –i dels 229 del 1999– va passar a només 29 ara fa quatre anys. Les expectatives són fins i tot pitjors, ara, atès que la retirada de l’urna autonòmica ja ha fet que alguns dels pocs regidors que encara sobreviuen opten per unes altres vies: la més comuna, la d’Units x València (UxV), un partit jove que navega entre el blaverisme d’UV i el nacionalisme normalitzat del Bloc, a què realment són molt més propers. Carles Choví, el líder d’UxV, és un antic militant d’UV que ha reclutat per al nou projecte noms significatius com els de Miquel Ramón –*alma mater* de la vella UV– i Héctor Villalba, la persona que el 1997 substituï Lizondo a la presidència del partit i de les Corts. Lizondo morí el Nadal del 1996, després d’haver estat expulsat de la formació que havia parit, acusat d’un acostament excessiu al PP.

Encara pitjor. La decadència d’Unió Valenciana va comportar fuites cap al PP i, en menor mesura, al Bloc. I, sobretot, va generar la sensació que era un projecte esgotat, amb més passat que no pas futur. El 1999 quedà per sota del 5% necessari per tal d’accedir a les Corts i Zaplana va fer un govern monocolor. José María Chiquillo, que rellevà Villalba al capdavant del partit aquell mateix any, va voler imprimir un to més vehement, més lizondista. De res no li serví, però.

O sí, perquè Chiquillo va fer un viratge tan lizondista que va incloure una agrupació d’interessos amb el PP, partit amb què va concórrer als comicis estatals del 2004. Amb acta de senador a la butxaca, que renovà el 2008, els seus coreligionaris en van forçar la destitució com a president. Després de dues etapes intrascendents de Julio Chanzà (2003-2005) i Joaquim Ballester (2005-2006), que també ha acabat al PP, el president que ha signat l’acta de defunció d’UV ha estat José Manuel Miralles. N’hi ha que miren de forçar-ne la dimissió, però ell, que assegura no haver tancat cap compromís amb Camps, s’ha limitat a exercir de cirurgia. Ha extirpat l’única hèrnia que no molestava, però que hi havia, a la columna vertebral de la dreta valenciana.

Victor Maceda